

Резюме

Магистърска теза на тема „Връзка между социалните очаквания към жените и представянето им на пазара на труда” е разработена в рамките на 55 страници, с приложение от три броя авторски анкети. Разработката е разделена в две глави и има следната структура: *увод*, който поставя централния проблем, дефинира основните цел и въпроси, предмет на изследването и описва логиката на изложението; *аналитична част*, която представя концепции и подходи за изследване на половоролевите стереотипи и проблемите, свързани с тях; *емпирично изследване* на силата на стереотипните схващания сред млади хора по отношение на кариерно развитие и семейство и сред семейни двойки за определяне на реалното поделяне на семейните ангажименти; *заключение*, което резюмира проведеното проучване, представя основните изводи, определя ограниченията пред изследването и поставя насоки за по-нататъшното му задълбочаване. В разработката са използвани общо 25 източника на български, английски и немски език.

Целите на разработката са да обобщи проблемите на половото разделение на пазара на труда, да изследва причините за тях и да дискутира, дали професионалният успех на жените е свързан с негативни последици от емоционален и социален характер. Предмет на изследване са половоролевите стереотипи и отражението им на пазара на труда, както и силата им сред целева група респонденти. Теоретичната част на разработката се фокусира по-конкретно върху същността и формирането на половоролевите стереотипи с акцент върху факторите образование, социално-политически контекст, масова култура и обществено-културен аспект, представя актуалната ситуация на пазара на труда от гледна точка на половите неравенства и същността на неплатения труд, обрисова влиянието на пола върху избора на кариера и описва допълнителни социални негативи за жената в кариерното ѝ развитие. Емпиричното изследване, проведено за целите на настоящата разработка, тества силата на стереотипните схващания сред млади хора по отношение на семейство и кариерно развитие. Инструментариумът на изследването съдържа три авторски анкети: едната измерва нагласите на жените за кариерно развитие и личен живот, силата на стереотипните им схващания по въпроси в двете сфери и сблъсъка им с прояви на неравно отношение въз основа на пола на пазара на труда или работното място; втората анкета се отнася до нагласите на мъжете за кариерно развитие и личен живот и силата на стереотипните им схващания в двете сфери; третата анкета е предоставена на семейни двойки с деца в училищна възраст, за да се измери реалното поделяне на грижата за децата. Респондентите са трудово заети жени и мъже между 24 г. и 33 г. от гр. София, с минимална завършена степен на образование „бакалавър” и семейни двойки от гр. София, в които и двамата партньори са трудово заети и имат дете/деца училищна възраст. На база на получените резултати се прави обобщение на демонстрираната представа за равенство и се дискутират възможностите за постигането му.

Основните изводи от проведеното проучване се отнасят до отслабване на стереотипни схващания за финансовия принос и поделяне на грижата в семейството, но с установена водеща реална роля на жените в семейната грижа. Констатира се по-силни стереотипни схващания на жените спрямо мъжете, както и в известен смисъл неясна представа за практическите проявления на равенството на половете. Установява се своеобразен конфликт между кариерното развитие на жената и женствеността ѝ и пряка връзка между професионалното развитие на мъжа и мъжествеността му. Резултатите от проведеното проучване показват и ясна тенденция за отлагане на плановете за деца сред младите жени.